

**Kommunstyrelsen
Lerums kommun
443 80 LERUM**

ÖPPET BREV

Lerums Naturskyddsförenings fråga och synpunkter på Västra Stambanegruppens förslag om två nya spår Göteborg-Alingsås

Ställningstagande och begäran

Lerums Naturskyddsförening anser att förslaget är oacceptabelt och ifrågasätter Lerums kommuns uppslutning genom medverkan i Västra Stambanegruppen.

Föreningen begär besked om Lerums kommuns inställning till förslaget.

Lerums Naturskyddsförening har med bestörtning tagit del av rapporten ”Indikativ lokaliseringsutredning Västra stambanan – Två nya spår Göteborg-Alingsås” (2019-03-01). Rapporten är framtagen av ÅF Infrastructure AB på uppdrag av Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Stambanegruppen med stöd från Västsvenska Handelskammaren. Lerums kommun ingår i Västra Stambanegruppen och står uppenbarligen bakom rapportens förslag.

Utredningen föreslår att två nya spår på Västra Stambanan mellan Göteborg och Alingsås ska utföras i helt ny sträckning mellan Partille och Alingsås. I Lerums kommun innebär det dragning norr om Aspen, tvärs igenom Kålkulladalgången, norr om Stenkullen, norr om Floda och norr om Norsesund. Den nya spårsträckningen ska utföras omväxlande i tunnlar och ovan jord, delvis på broar. Dragningarna ovan jord kommer att medföra mycket stora intrång på mark och landskapsbild, skador på naturvärden, bullerstörningar och annan miljöpåverkan.

Övergripande synpunkter

Utförande av den nya järnvägen enligt utredningens förslag skulle undergräva Lerums kommuns vision om miljöbästa kommun 2025 och kommunens attraktionskraft i form av bebyggelse med närhet till ostörd natur och odlingslandskap. Järnvägssträckorna ovan jord skulle skapa nya barriärer, skada värdefull natur och kultur, ge bullerstörningar i tidigare ostörda områden och ge kraftiga störningar under byggandet. Kommunens tätorter skulle bli inklämda mellan två järnvägsbarriärer, påtagligast i Stenkullen, Floda och Norsesund.

Synpunkter på delområden

Kartorna i Västra Stambanegruppens rapport är svårlästa, bland annat för att underlaget är flygbilder, delvis med låg kvalitet. Den föreslagna järnvägssträckningen i terrängen och fördelningen mellan dragning i tunnel respektive ovan jord går inte att utan stora svårigheter direkt från utredningen relatera till verkligheten. Detta trots att utredningen uppenbarligen har detaljstuderat både terränghöjder och dragning som framgår av rapportens bilagor 3 och 4. För att underlätta värdering av inverkan av sträckorna ovan jord har föreningen därför fört över rapportens information till fyra detaljkartor.

På kartorna anger svart streckad linje dragning i tunnel och röd heldragen linje sträckning ovan jord. Sträckningarna ovan jord avses delvis utföras på broar över dalgångarnas lägsta partier. I anslutning till kartorna har föreningen kortfattat beskrivit de viktigaste konsekvenserna av sträckorna ovan jord. Föreningen avser att senare redovisa mer detaljerad information om inverkan.

Kålkullaområdet

Dalgången från sjön Aspen norrut till gränsen mot Göteborgs kommun vid Sävidsbo är ett gammalt kulturområde karakteriserat av mycket lång kontinuitet i odling och brukande. Området är kuperat och odlingsmarken omges delvis av ädellövskog. Bevarandevärdet är mycket högt vilket avspeglas i att dalgången omfattas av fördjupad översiktsplan och områdesbestämmelser som syftar till att behålla områdets karaktär och förhindra exploatering och annan användning än jordbruk.

Enligt kommunens naturvårdsprogram går järnvägssträckningen ovan jord genom områden med högt (klass 2) och påtagligt (klass 3) naturvärde. Större delen av dragningen går genom område med högt (klass 2) friluftsvärde.

Den föreslagna sträckningen ovan jord genom Kålkullaområdet skulle bli förödande för dalgången som helhet genom att skära av den norra delen. Områdets attraktivitet som ett av Lerums kommuns värdefullaste jordbruksområden och välfrekventerat utflyktsområde skulle gå förlorad.

Våthult-Stillestorp-Tollestorp

Järnvägssträckningen ovan jord passerar flera grenar i övre delen av Leråns dalgång. Mellanliggande höjdparter täcks av blandskog med ett påtagligt inslag av lövträd. Strax söder om järnvägssträckningen vidtar Leråns naturreservat i delar av ravinsystemet. Motsvarande värden finns även norr om reservatet och berörs direkt av järnvägssträckningen. I öster berörs Tollestorps verksamhetsområde som utgör en del av Stenkullens industriområde.

Ulvsås har enligt kommunens naturvårdsprogram högt (klass 2) naturvärde, utgör delvis nyckelbiotop och upptas huvudsakligen av ekskog. Ulvsås har även påtagligt (klass 3) friluftsvärde. Dalgången vid Våthult har högt (klass 2) friluftsvärde. Strax söder om järnvägssträckningen har delar av dalgången högsta (klass 1) friluftsvärde och högsta (klass 1) naturvärde.

Den föreslagna järnvägssträckningen ovan jord genom Leråns dalgång skulle bilda en påtaglig barriär mellan Stenkullen och Gråbo och allvarligt skada natur- och friluftsvärden i Leråns dalgång.

Uddared-Drängsered-Påltorp

Järnvägssträckningen ovan jord går nästan i sin helhet genom områden som är klassade i naturvårdsprogrammet med avseende på naturvärde och friluftsliv. I västra delen finns område med högt (klass 2) naturvärde, i mellersta delen påtagligt (klass 3) naturvärde och i västra delen delvis högsta (klass 1) naturvärde. Västra delen har högt (klass 2) friluftsvärde, mellersta delen påtagligt (klass 3) friluftsvärde och östra delen huvudsakligen högt (klass 2) friluftsvärde.

Den norra delen av Floda samhälle skulle bli inklämd mellan två störande järnvägsbarriärer. Den föreslagna nya järnvägssträckningen ovan jord skulle bilda en mycket påtaglig barriär mellan bebyggelsen i Uddared och Drängsered och de attraktiva natur- och friluftsområdena norr om bebyggelsen.

Norsesund-Solveden

Järnvägssträckningen ovan jord berör vid Solveden områden som i naturvårdsprogrammet har högt (klass 2) naturvärde och högsta (klass 1) naturvärde, i det sistnämnda fallet en nyckelbiotop med gammal skog i bergsbrant. Fastmarken utmed sträckan har i sin helhet påtagligt (klass 3) friluftsvärde, Mjörn uppströms Solveden har högsta (klass 1) friluftsvärde.

Norsesunds samhälle skulle bli mycket påtagligt inklämt mellan två järnvägsbarriärer. Kontakten mellan Norsesunds samhälle och Mjörn vid Solveden respektive Gallvik skulle drastiskt brytas.

Lerums Naturskyddsförening

Olov Holmstrand
ordförande